

ZOMER 2005

1

Lieve gunsteling, ik zeg het je maar meteen: ik had je in dat steilorige hoogseizoen als een zweer met een hoefmes uit de klauwlederhuid moeten verwijderen, ik had ruimte moeten maken bij de tussenklauwspleet zodat mest en vuil ertussenuit zouden vallen en niemand je kon infecteren, misschien had ik je enkel wat moeten pellen en bijschaven met de slijper, je moeten reinigen en droogwrijven met wat zageling. Hoe kon ik in vredesnaam de waarschuwing vergeten die ik tijdens mijn opleiding tot veearts te horen kreeg in de lessen over klauwbekappen en euvels aan de kroonrand, over bevangenheid, over de ziekte van Mortellaro, ook wel stinkpoot genoemd, hoe ze tot vervelens toe bleven herhalen dat je moest oppassen dat je niet in het leven sneed, *kwets nooit het leven*, zeiden ze keer op keer, maar mijn zwakte, mijn kreupelheid! Je lag die halsstarrige zomer als een kalf in stuitligging in de kraamkamer van mijn verziekte verlangens, ik was de handlanger van de waanzin, ik wist niet hoe ik je *niet* kon

willen, jij, de hemelse uitverkorene, en hoe vaker ik gehurkt zat tussen de dampende lijven van de blaarkoppen en jouw dwingende aanwezigheid een stuk verderop voelde in het gras dat net gemaaid was en dat omgeven was met scheefkelk, waar je onder de perenboom uren half gebogen over de hals van je spierwitte gitaar oefende op een nummer van The Cranberries, des te vuriger hoopte ik op een lebmaagverplaatsing of verwijdering van weefselwoekering, zodat ik langer bij je in de buurt kon blijven en kon luisteren naar hoe je weer van voren af aan begon als je een verkeerde snaar aansloeg of naar een hoge noot reikte met dat parelende, engelachtige stemmetje van je, en dan viel je even stil en beeldde ik me in hoe je met rode wangen een haarlok uit je gezicht blies, een lok die steeds weer terugviel, en ach, je blies zo mooi, als een kind tegen een uitgebloeide paardenbloem, je zong over tanks, bommen, geweren, over oorlog en bij alles wat ik deed dacht ik aan jou, ja, ik dacht aan jou wanneer ik een doorzichtige, oranjekleurige handschoen met schouderstuk aantrok, die met veterinair glijmiddel besprenkelde, met VetGel, en bij een dubbeldoelkoe via de schede naar binnen gleed, of wanneer ik mijn hand om de pootjes legde van zo'n glibberig in vlies gewikkelde kuis of bul en er zachtjes op het ritme van de weeën aan trok en met mijn andere hand geruststellend over de klamme flank van het moederrund wreef, wanneer ik zachtjes tegen haar praatte en soms wat zinnen van Beckett oplepelde die ik hier niet ga herhalen, niemand is er gevoelig voor behalve jij en de blaarkoppen, en iedere

keer verlangde ik er heviger naar dat je om me heen zou drementen als ik mijn groene veeartsenjas aandeed, de knoepjes dichtdrukte en aan het werk ging, dan hoopte ik dat je naar mij zou glimlachen zoals je zo lieflijk naar de pezige boerenknechten glimlachte die zich in de middagpauze aan de keukentafel versholen achter hun muur van opgestapelde boterhammen, belegd met een dikke laag roomboter en palingworst, maar ze durfden geen werk van je te maken, je was het soort dier waar ze niet voor hadden gestudeerd, je had geen vier magen, je had er één, die onverzadigbaar was, en ik kende je al van kleins af aan, ik kende je door en door, al was je te jong om door mij begeerd te worden en tegelijkertijd te bezielde en te ongeduldig voor nog meer betutteling en vaderlijkheid, en aan je houding zag ik dat je je wilde losmaken van het ouderlijke gezag, van de boerderij waar je opgroeide en die de naam De Hulst droeg, vernoemd naar W.G. van de Hulst, de enige schrijver die je pa kende en van wie hij het hele oeuvre had stukgelezen en waaruit hij op goede dagen jou had voorgelezen, waarna je droomde dat je een suikerbol was, dat iedereen zich aan je verlekkeerde en een hap uit je wilde nemen, dat je je mierzoete lichaam steeds moest beschermen tegen de koning, de zoetkauwers, tegen mieren, en misschien had ik deze droom serieus moeten nemen bedenk ik nu ik dit schrijf, al was het nooit de bedoeling dit op te schrijven, ik richtte me vooral op je houding in plaats van op de droom, op hoe je je los aan het maken was, niet alleen van de boerderij maar ook van de stallen ernaast, er zat asbest in de

daken die je pa weigerde te laten saneren want God besloot of je wel of niet kanker zou krijgen, dat zat hem niet in een paar oude golfplaten, en je was je ook aan het bevrijden van Hem, je wilde aan God ontsnappen en was tegelijkertijd bang voor Zijn toorn, voor Zijn eindoordeel, en je fluisterde soms in bed, uit gezang honderdachttien: *O, verlos mij van mijn bange pijn*. Maar het allerliefste wilde je je vrijmaken van je pa, die zacht doch zeer strengelijk was, die vol luimen en nukken zat, van wie je je wilde afkeren en die je toch ook wilde blijven koesteren zoals je Bullebak koesterde, de bokkige stier, je kon hem alleen aaien als hij net had gegeten of nadat hij een koe had gedekt, en jullie leenden hem soms uit aan andere boeren, voor iedere beurt kregen jullie springgeld dat in een jampotje ging op de schouw in de keuken en van het geld gingen jullie op vakantie, ja, Bullebak dekte jullie vakanties naar Zeeland bij elkaar, en bij alles wat jullie daar van je pa kregen, van sandwichspread tot *Donald Duck*-pockets aan toe, zei hij: *Bedank Bullebak daar maar voor*. En ik hoorde het loswrikken van jezelf vooral aan de stuurse en bokkige toon in je stem als je pa de rits van je overall dicht wilde doen, niet uit voorzorg tegen de frisse ochtendnevel, maar om je nog even aan te mogen raken, zijn kind dat zijn ruwe handen vol groeven en eeltplekken steeds meer ontgroeide, en dan keek ik even naar de mijne, die groot en sterk genoeg waren om die van jou stevig te omklemmen, ik had eerder kinderhanden vastgehouden, al was dat anders, die hielden mij beet en nu wilde ik jou vasthouden, mijn vingers tussen de

jouwe vlechten, waar om je middelvinger een plastic ringetje zat met een lieveheersbeestje erop dat je van de orthodontist had gekregen toen je hoorde dat je een buitenboordbeugel moest en je zeer getroffen was door dit afgrijpselijke nieuws en in de schrikdoos een cadeautje uit mocht kiezen en koos voor de iets te ruime ring; ik zou met mijn duim nog urenlang over je handpalm cirkelen als een herkauwer met draaiziekte. En ik luisterde tijdens de koffiepauze maar half naar de verhalen van je pa, die een combinatie was van de jonge Mick Jagger en Rutger Hauer, als hij geestdriftig over zijn veestapel praatte, over de droogte op de akkers en op de kade, dat het een sobere oogst zou worden als de schermbloemen te slap waren om te worden geplukt voor in een vaas op tafel, ik knikte maar wat, nergens in de boerderij was er een bloemenvaas te ontdekken, en zij die geen planten of bloemen binnenhaalden hadden vaker last van troosteloze oogstgedachten, zelfs als het een goed en vruchtbaar seizoen was, en ik knikte weer toen hij vertelde dat koeien hielden van een eentonig rantsoen, dat het gewoontedieren waren net als hij en hij ze weleens naar klassieke muziek liet luisteren, naar Chopin of Vivaldi, en dat de melk in de avond dan romiger smaakte, ik plooid mijn gezicht op het juiste moment in een glimlach, maar het liefst wilde ik alleen maar alles weten over jou, ik wilde jou bespreken zoals we de runderen bespraken, hun tochtigheid en het wispelturige, en ik keek naar het grasveld waar jij met je broer op de trampoline sprong, waar jullie deden wie als eerste de hemel aan kon raken, wie als eerste Chris-

tus kon kietelen, je wilde Hem de kieteldood geven en later zou je vertellen dat ze vroeger bij de Romeinen de kieteldood gebruikten om iemand te martelen, dat ze diegene vastbonden en een geit langdurig aan de voetzolen lieten likken, en terwijl je op de trampoline sprong, steeds hoger en hoger, dansten en glansden je blonde haren als korenhalmen om je frêle gezichtje, ik zag hoe snel je het spel zat werd, om dan in de verte te turen over de glanzende slakroppen in de moestuin en de preiplanten, hongerig naar een leven dat achter The Village voor je klaarlag, je wilde weg van hier zoals de meeste meisjes en jongens van jouw leeftijd op den duur weg wilden van het thuisfront, sommige werden soldaat en gingen het leger in om later weer met heimwee naar de schutkleur van The Village terug te keren, maar jij was er zeker van dat je nooit last van melancholie zou krijgen, alles wat je bezat bevond zich in je hoofd, en ik kon toen nog niet weten dat het je ontbrak aan een thuis, ook al had je boerderij De Hulst lief tot diep in de houtvezels en maakte alleen al het idee dat je van hier zou vertrekken, dat je over de Prikkebeensedijk weg zou fietsen, slingerend om de losse klinkers, en dat je je pa in de steek zou laten, alleen al dat idee maakte dat je je zuchtend omdraaide om het spel op de trampoline te hervatten, ja, je was slecht in afscheid, *so bad*, zou je later zeggen, en dat had ik vrij snel in de gaten, door hoe je op zaterdagochtend met een pruillip stond te treuzelen als de jonge stiertjes werden opgehaald om naar de slachterij te worden vervoerd, dan bleef je ze knuffelen en achter hun oren krabben en on-

verstaanbare woordjes tegen ze fluisteren, pas daar zag ik hoe je het verlies met je meezeulde, ik wilde het het liefst wegnemen met ontstekingsremmers of, beter nog, door het op te vullen, hoewel we nooit wat tegen elkaar zeiden, al keek je in die jaren dat ik langskwam meermaals toe wanneer ik een koe insemineerde of onderzocht, dan bracht je een emmer met warm water en een schoteltje met een blok groene zeep zodat ik mijn handen kon wassen die besmeurd waren met bloed en stront, en reikte je een oude, geruite keukendoek aan maar er kwam geen woord over je mooi gevormde lippen waar ik het liefst aan wilde voelen, zoals ik deed bij dieren met blauwtong, jij had geen blauwtong, je was kerngezond en zeer bekoorlijk, en ik wist daar al dat ik de eerste man in je leven zou worden die je zag zoals je graag gezien wilde worden, als een veertienjarige volwassene, alle veertienjarigen verlangen ernaar om groter gezien te worden dan ze zijn, maar jij wilde het niet alleen, jij gedroeg je ook zo, en toch zag ik onder die gracieuze en haast volleerde bewegingen nog de kinderlijkheid verscholen en dan hield ik het meest van je, zoveel dat het me soms ineens duizelde, alsof ik te lang in een walm van penicilline had vertoefd, die kinderlijkheid viel het meest op wanneer je over het erf fladderde en in jezelf praatte, wanneer je meisjesachtig gilde op de zonnige dagen als je pa jou en je broer met de regenslang besproeide, of als je met vriendinnetjes giechelend voorbijliep, je gebruinde benen in te grote lieslaarzen gestoken, en jullie deden of de wereld voor jullie openlag zoals de wespen in de gespleten peren onder

de boom zich tegoed doen aan het sappige vruchtvlees, jullie waren die wespen, jullie waren sterk en onverwoestbaar, maar ik zag ook hoe je worstelde met het schemergebied tussen meisje en vrouw, met iemand worden die misschien nooit op de voorgrond zou schitteren, met het verlies dat als een nevelsluier om je smalle schouders hing en ik bekeek je als je alleen tussen het hoge gras en het koolzaad over de kade achter de boerderij slenterde wanneer de stiertjes weg waren en de iglohokken er stil en verlaten bij stonden die je later gekleed in een regenpak met de hogedrukspuit millimeter voor millimeter zou schoonspuiten waarmee je het bestaan van de stiertjes uit je hoofd dacht te wissen, en dan wist ik heus wel dat je huilde daar op de kade, dat wist ik gewoon, en ik begon je pas echt te observeren aan het begin van de zomervakantie toen je om precies te zijn twee maanden en zeventien dagen veertien jaar was, en je op je rug in het hooi lag met boven je hoofd een boek van Roald Dahl, *Danny the Champion of the World*, en ik een riek langdurig en zorgvuldig afspoelde onder het kraantje aan de zijkant van de stal, ik wist dat je je voor even veilig voelde, dat je je in een wereld waande waarin je werd begrepen, waarin je eeuwig wilde blijven, ik hoorde je soms lachen en je bleef daar zo lang liggen dat het hooi platgedrukt was en je afdruk zichtbaar bleef toen je allang was vertrokken en ik mijn hand op de gedroogde grassprietten legde die nog een beetje nagloeiden, ik wilde het liefst dat je je altijd zo bleef voelen, echt waar, maar alles veranderde toen je op een keer, op zeven juli om precies te

zijn, tegen mij begon te praten, het was op dezelfde dag dat ik voor het eerst potloodstreepjes in de meterkast zette om bij te houden hoeveel nachten het duurde voordat ik weer bij jullie op bezoek zou komen voor de wekelijkse koeiencontrole, en die bewuste zomerdag, toen de wind overheersend uit het zuidoosten kwam, had ik vrijmoedig met een liedje meegeneuried dat in de melkstal op de radio werd gedraaid, ik neuriede nooit mee maar daar werd ik overvallen door een soort lichtheid en helderheid, en het zat me heerlijk tegen die dag waardoor ik langer bij jullie kon blijven, er waren veel kreupele koeien, koeien met ringschurft of met calciumtekort, en ik had je niet eens binnen horen komen, ik hoorde je plots vanuit het niets zeggen dat het niet je lievelingsnummer was en je leunde tegen de koeltank, want lievelingsnummers kwamen zelden voorbij op de radio, zei je, die moest je zelf zien te vinden in de cd- of platenwinkel in de stad aan de overkant van het water, van de Woedeplas, maar je noemde het liedje wel mooi omdat het zo dramatisch was en omdat de zangeres in de videoclip met uitgelopen mascara in een zwarte Austin-taxi bij station Warwick Avenue het liedje zong en je heus wist dat zij zich op dat moment niet zo voelde als waar de tekst over ging, dat de tranen nep waren want die zouden haar stem verstikken, maar je haalde er iets uit waardoor je je minder alleen voelde, al had je nog nooit in een taxi gezeten, en licht blozend vervolgde je dat je soms deed of jij het nummer speelde en zong voor een volle zaal, met de belangrijkste mensen die je kende op de eerste rij, ze zouden het geweldig vinden,